Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KRUS/phddLitMet-J/22
Názov predmetu	literárnovedná metodológia
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	prof. PhDr. Andrea Grominová, PhD. (garant predmetu), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (prednášajúci), prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc. (garant predmetu)

Podmienky na absolvovanie predmetu

– seminárna práca – 80 bodov – kolokviálna skúška – 20 bodov

Výsledky vzdelávania

Úspešné absolvovanie predmetu študentovi/študentke umožní: 1. Vedomosti: – získať teoretické vedomosti o vývine metodologických koncepcií skúmania umeleckej literatúry; – oboznámiť sa s vybranými teoretickými prácami; – prepojiť literárnovedné koncepcie s filozofickými koncepciami. 2. Zručnosti: – používať získané vedomosti pri analýze literárnych diel; – odlíšiť rôzne metodologické prístupy k umeleckému dielu od iných prístupov; – cielene aplikovať koncepčné prístupy pri vlastnej práci. 3. Profesijné kompetencie: – aplikovať získané vedomosti v praktickej analytickej činnosti; – byť schopným (-ou) klasifikovať rôzne prístupy pri vlastnej tvorivej činnosti; – uvedomovať si prínosy rôznych metodologických koncepcií. 4. Prenositeľné kompetencie: – kombinovať rôzne metodologické prístupy; – posilniť schopnosť diskusie a argumentácie v nej; – rozvíjať všeobecné princípy vo vlastnej vedeckej práci ich konkretizáciou a rozpracovaním; – prehlbovať vlastné metodologické smerovanie.

Stručná osnova predmetu

1. Pojem metóda a metodológia. 2. Počiatky ruskej literárnej vedy a literárnovednej metodológie. 3. Biografická metóda – jej charakteristika, využitie, predstavitelia. 4. Mytologická škola v ruskej literárnej vede a jej význam. 5. Komparatistická metóda – jej charakteristika, využitie, hlavní predstavitelia. 6. Ruský formalizmus a jej presah do štrukturalizmu. Význam, kritika, predstavitelia. New Criticism a jeho význam. 7. Psychologické metódy – interdisciplinárny charakter, prínosy a obmedzenia. 8. Pozitivizmus a sociologické prvky v literárnej vede. 9. Filozofické tendencie v literárnej teórii a fenomenológia. 10. Poštrukturálna literárna veda a hermeneutika. 11. Dekonštruktivizmus a postmoderna v literárnej vede – prínosy, vyrovnávanie sa s predchádzajúcimi koncepciami. 12. Konštruktivizmus a súčasné tendencie (new historism, new rhetoric, ...) v literárnovednej teórii.

Odporúčaná literatúra

Ajvaz, M.: Cesta k pramenům smyslu. Genetická fenomenologie Edmunda Husserla. Praha: Filosofia, 2012. ISBN 9788070073759. Bachtin, M.: Román jako dialog. Praha: Odeon, 1980. Cassirer, E.: Filosofie symbolických forem II. Mytické myšlení. Praha: Oikúméné, 1996. ISBN 80-86005-11-9. Dohnal, J.: Plasty

interpretaciji literaturnogo proizvedenija. Rossica olomucensia XLIV (za rok 2005). 2. část. Olomouc: FF UP, 2006, s. 377-382. ISBN 80-244-1313-2. Dohnal, J.: Několik poznámek k dialogu (polylogu?) literární vědy s jinými vědami. In: Dialog Kultur IV. 1. vyd. Ústí nad Orlicí: Společnost F. Wollmana při FF MU v Brně a ČAR, 2007, s. 201-205. ISBN 978-80-86845-73-9. Dohnal, J.: Hodnoty jako organizující princip literárního díla. In: Slovo – obraz – zvuk I. Literárnovedné štúdie. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta, 2008, s. 26-32. ISBN 978-80-8094-330-1. Dohnal, J.: Teoretičeskije vzgľady Aleksandra Afanasieviča Potebni i modelirovanije mira v chudožestvennom proizvedenii. Mirgorod. Žurnal posvjaščennyj voprosam epistemiologii literaturovedenija. № 2, 2010, c. 193-201. Giddens, A.: Důsledky modernity. Praha: SLON, 2010. ISBN 9788074190353. Hrabák, J.: Literání komparatistika. Praha: SPN, 1976. Ingarden, R.: Umělecké dílo literární. Praha: Odeon, 1989. Jakobson, R. – GLANC, T.: Formalistická škola a dnešní literární věda ruská. Praha: Academia, 2005. ISBN 9788020012111. Jakobson, R.: Raboty po poetike. Moskva: Progress, 1987. Lotman, J. M.: Štruktúra umeleckého textu. Bratislava: Tatran, 1990. ISBN 80-222-0188-X. Mathauser, Z.: Metodologické meditace anebo tajemství symbolu. Brno: Blok, 1988. Meletinskij, J. M.: Poetika mýtu. Praha: Odeon, 1989. Mukařovský, J.: Studie z poetiky. Praha: Odeon, 1982. Müller, R. - Šidák, P.: Slovník novější literární teorie. Glosář pojmů. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-2048-2. Pospíšil, I.: Ruský román znovu navštívený. Brno: Nadace Universitas, 2005. ISBN 8072044230. Valček, P.: Slovník literárnej teórie. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2006. Veselovskij, A.: Historická poetika. Bratislava: Tatran, 1992. Wehrli, M.: Základy modernej teórie literatúry. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1965. Wollman, S.: Porovnávacia metóda v literárnej vede. Bratislava: Tatran, 1988.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, ruský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín samoštúdium: 126 hodín